

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Co mówi Biblia o mądrości? — Fundament · Pisma KJV z numerami Stronga

THE FOUNDATION · THE ORIGINAL STUDY, SET IN THE ANCIENT ORDER

Mądrość — Fundamentalna doktryna biblijna

SŁOWO WSTĘPNE

Każdy chce być mądry, ale niewielu zacznie tam, gdzie zaczyna Bóg. Mądrość ma swój punkt wyjścia: bojaźń PANA. Starożytny język nazywa mądrość chokmah (H2451, wisdom), a tę bojaźń nazywa yirah (H3374, fear); od początku do końca te dwie idą razem. Bóg nie skrywa przed tobą mądrości. On ją daje. Wychodzi z jego własnych ust, a on przechowuje ją dla sprawiedliwych jak skarb. Ale musisz jej szukać kopiąc, tak jak ludzie kopią za srebrem. I zauważ to uważnie: nie możesz znaleźć poznania Boga, dopóki nie zrozumiesz bojaźni PANA. To jest fundamentalne studium o mądrości: gdzie się zaczyna, jakie błogosławieństwo spoczywa na tych, którzy się go boją, czym jest ta bojaźń i jak Nowy Testament ją kontynuuje. Przeczytaj każde słowo własnymi oczami. Zbadaj to.

TRZY PYTANIA, NA KTÓRE ODPOWIADA TO STUDIUM:

1. Gdzie zaczyna się mądrość i kto ją daje?
2. Jakie błogosławieństwa należą do tych, którzy się boją PANA?
3. Czym jest bojaźń PANA i czy Nowy Testament wciąż jej naucza?

GRECKIE SŁOWA KLUCZOWE

“strach” — **G5401 phobos** — bojaźń, cześć
chodząc w bojaźni Pana, kościoły się rozmnażały

“strach” — **G5399 phobeo** — bać się, czcić
Bój się raczej jego

“mądrość” — **G4678 sophia** — mądrość
ta sama mądrość, przeniesiona do Nowego Testamentu

“drżenie” — **G5156 tromos** — drżenie, dreszcz połączony ze strachem

Wypracowujcie własne zbawienie z bojaźnią i drżeniem

“Nieczystość” — **G3436 molusmos** — zabrudzenie, plama
Oczyśćmy się od wszelkiego plugastwa ciała i ducha

HEBRAJSKIE SŁOWA KLUCZOWE

“mądrość” — **H2451 chokmah** — mądrość, biegłość; rozważać, rozróżniać, dostrzegać

Pan daje mądrość

“strach” — **H3374 yirah** — bojaźń, cześć

bojaźń Pańska jest początkiem mądrości

“strach” — **H3372 yare** — bać się, czcić

Bójcie się PANA, wy jego święci

“zrozumienie” — **H998 biynah** — rozumienie, rozeznanie

duch mądrości i rozumu

“wiedza” — **H1847 daath** — wiedza

odnajdź poznanie Boga

“rozsądek” — **H8454 tuwshiyah** — zdrowa mądrość; to, co prowadzi do sukcesu

on odkłada ją dla sprawiedliwych

“szybkie zrozumienie” — **H7306 ruwach** — wachać; szybko dostrzegać

znajomy zapach przynosi szybkie rozpoznanie

“lituje” — **H7355 racham** — mieć współczucie, kochać, litować się

Pan lituje się nad tymi, którzy się go boją

OTWIERAJĄCA KOTWICA

Psalms 111:10 Początek mądrości jest bojaźń Pańska; rozumu dobrego nabywają wszyscy, którzy rozkazanie Pańskie czyną; chwała jego trwa na wieki. [**H2451 chokmah** ■] [**H3374 yirah** ■]

BOJAŹŃ PAŃSKA = POCZĄTEK MĄDROŚCI → ROZUM DOBRY MAJĄ WSZYSCY, KTÓRZY CZYNIAJĄ PRZYKAZANIA JEGO.

(Moje osobiste myśli — mądrość musi zaczynać się od strachu przed PANEM; nie ma innych drzwi. I zwróć uwagę, gdzie znajduje się dobre zrozumienie: u tych, którzy WYPEŁNIAJĄ jego przykazania. Dobre zrozumienie jest dobrym powodzeniem, a przychodzi ono przez czynienie, nie przez samo tylko słuchanie.)

I. BOJAŹŃ PAŃSKA JEST POCZĄTKIEM MĄDROŚCI

A. Isaiah 11:2 I odpocznie na nim Duch Pański, Duch mądrości i rozumu, Duch rady i mocy, Duch umiejętności i bojaźni Pańskiej. [**H3374 yirah** ■] [**H1847 daath** ■] [**H998 biynah** ■] [**H2451 chokmah** ■]

I ODPOCZNIE NA NIM DUCH PAŃSKI = DUCH MĄDROŚCI I ROZUMU + DUCH UMIEJĘTNOŚCI I BOJAŹNI PAŃSKIEJ.

(Moje osobiste przemyślenia — bojaźń PANA zaczyna się od Ducha. Jest tu wymieniona pośród rzeczy Ducha PAŃSKIEGO i spoczywa tam, gdzie On spoczywa.)

B. Isaiah 11:3 I będzie czułym w bojaźni Pańskiej, nie będzie według widzenia oczów swoich sądził, ani według słyszenia uszów swoich karał. [**H3374 yirah** ■] [**H7306 ruwach** ■]

SZYBKIE ZROZUMIENIE W BOJAŹNI PAŃSKIEJ → NIE SĄDZIĆ WEDŁUG WIDZENIA OCZU SWOICH + ANI KARAĆ WEDŁUG SŁUCHU USZU SWOICH.

(Moje osobiste przemyślenia — szybkie zrozumienie: słowo to ruwach (H7306, wachać). Podobnie jak znajomy zapach przynosi szybkie rozpoznanie, tak bojaźń PAŃSKA czyni człowieka szybkim — on poznaje rzecz zanim oczy i uszy zakończą swoją pracę nad nią, i nie sądzi według tego, co widzą jego oczy.)

C. Proverbs 2:6 Albowiem Pan daje mądrość, z ust jego pochodzi umiejętność i roztropność.

[**H1847 daath** ■] [**H2451 chokmah** ■]

ALBOWIEM PAN DAJE MĄDROŚĆ → Z UST JEGO POCHODZI UMIEJĘTNOŚĆ I ROZTROPNOŚĆ.

D. Proverbs 2:7 On zachowuje uprzejmym prawdziwą mądrość; on jest tarczą chodzącym w szczerości
[H8454 tuwshiyah ■]

ON ZACHOWUJE UPRZEJMYM PRAWDZIWĄ MĄDROŚĆ + ON JEST TARCZĄ CHODZĄCYM W SZCZEROŚCI.

(Moje osobiste przemyślenia — mądrość doskonała to tuwshiyah (H8454, mądrość doskonała) — mądrość, która stoi mocno, mądrość, która wiedzie do powodzenia. On przechowuje ją dla sprawiedliwych, tak jak człowiek przechowuje skarb; a On sam jest tarczą dla tych, którzy postępują w nienaganności.)

E. Proverbs 2:4 Jeżeli jej szukać będziesz jako srebra, a jako skarbów skrytych pilnie szukać będziesz:
[H4301 matmown ■]

JEŻLI JEJ SZUKAĆ BĘDZIESZ JAKO SREBRA + A JAKO SKARBÓW SKRYTYCH PILNIE SZUKAĆ BĘDZIESZ.

F. Proverbs 2:5 Tedy zrozumiesz bojaźń Pańską, a znajomość Bożą znajdziesz. [H1847 daath ■]
[H3374 yirah ■]

TEDY ZROZUMIESZ BOJAŻŃ PAŃSKĄ + A ZNAJOMOŚĆ BOŻĄ ZNAJDZIESZ.

(Moje osobiste myśli — kiedy? Gdy przyjmiesz jego słowa, gdy naklonisz swoje ucho do nich, i będziesz wołać o roztropność, i szukać jej jak srebra. Wtedy — nie wcześniej — zrozumiesz bojaźń PAŃSKĄ, i znajdziesz znajomość Bożą. Nie możesz dodać wiedzy do swojej wiary, dokąd nie zrozumiesz bojaźni PAŃSKIEJ; a mądrość ta jest zachowana dla sprawiedliwych.)

II. BŁOGOSŁAWIEŃSTWA TYCH, KTÓRZY SIĘ BOJĄ PANA

A. Psalms 128:1 Pieśń stopni. Błogosławiony wszelki, który się boi Pana, który chodzi drogami jego.
[H3373 yare ■]

PIEŚŃ STOPNI. BŁOGOSŁAWIONY WSZELKI, KTÓRY SIĘ BOI PANA + KTÓRY CHODZI DROGAMI JEGO.

B. Ecclesiastes 12:13 Suma wszystkiego, coś słyszał: Boga się bój, a przykazań jego przestrzegaj, bo na tem człowiekowi wszystko zależy; [H3372 yare ■]

BÓJ SIĘ BOGA + ZACHOWUJ JEGO PRZYKAZANIA = CAŁA POWINNOŚĆ CZŁOWIEKA.

C. Psalms 34:9 Skosztujcież, a obaczcie, jako jest dobry Pan: błogosławiony człowiek, który w nim ufa.
[H3372 yare ■]

SKOSZTUJCIEŻ → BŁOGOSŁAWIONY CZŁOWIEK, KTÓRY W NIM UFA.

D. Psalms 103:11 Albowiem jako są niebiosy wysokie nad ziemią, tak jest utwierdzone miłosierdzie jego nad tymi, którzy się go boją; [H2617 checed ■]

ALBOWIEM JAKO SĄ NIEBIOŚY WYSOKIE NAD ZIEMIĄ = TAK JEST UTWIERDZONE MIŁOSIERDZIE JEGO NAD TYMI, KTÓRZY SIĘ GO BOJĄ.

E. Psalms 103:13 Jako ma litość ojciec nad dziećmi, tak ma litość Pan nad tymi, którzy się go boją.
[H7355 racham ■]

JAKO MA LITOŚĆ OJCIEC NAD DZIEĆMI = TAK MA LITOŚĆ PAN NAD TYMI, KTÓRZY SIĘ GO BOJĄ.

(Moje osobiste przemyślenia — pities to racham (H7355, mieć współczucie): kochać czule, tak jak ojciec kocha własne dziecko. To jest udział tych, którzy się go boją — nie przerażenie, lecz czuła miłość Ojca.)

III. BOJAŻŃ PAŃSKA JEST NIENAWIDZIĆ ZŁA

A. Proverbs 8:13 Bojaźń Pańska jest, mieć w nienawiści złe. Ja nienawidzę pychy, wysokomyślności, i drogi złej, i ust przewrotnych. [H7451 ra ■] [H3374 yirah ■]

BOJAŻŃ PAŃSKA = NIENAWIDZIĆ ZŁA.

B. Proverbs 16:6 Miłosierdziem i prawdą oczyszczona bywa nieprawość, a w bojaźni Pańskiej odstępujemy od złego. [H3374 yirah ■]

PRZEZ BOJAŻŃ PAŃSKĄ → LUDZIE ODCHODZĄ OD ZŁA.

(Moje osobiste przemyślenia — najpierw znienawidzić to, potem odwrócić się od tego. Bać się PANA to nienawidzić tego, co On nienawidzi; a kto nienawidzi zła, nie będzie przy nim długo trwał.)

C. Proverbs 19:23 Bojaźń Pańska prowadzi do żywota, a kto ją ma, w obfitości mieszka, i nie spotka go nieszczęście. [H2416 chay ■] [H3374 yirah ■]

BOJAŻŃ PAŃSKA WIEDZIE DO ŻYCIA → KTO JĄ MA, SPOCZYWAĆ BĘDZIE NASYCONY.

IV. BOJAŻŃ PAŃSKA W NOWYM JĘZYKU

A. Matthew 10:28 A nie bójcie się tych, którzy zabijają ciało, lecz duszy zabić nie mogą; ale raczej bójcie się tego, który może i duszę i ciało zatracić w piekielnym ogniu. [G622 apollumi ■] [G5399 phobeo ■]

A NIE BÓJCIE SIĘ TYCH, KTÓRZY ZABIJAJĄ CIAŁO → ALE RACZEJ BÓJCIE SIĘ TEGO, KTÓRY MOŻE I DUSZĘ I CIAŁO ZATRACIĆ W PIEKIELNYM OGNIU.

(Moje osobiste myśli — stary język mówi yirah (H3374, strach); nowy język mówi phobos (G5401, strach). Język się zmienił, ale strach nie zniknął. Skieruj swój strach na właściwego: nie na człowieka, który może zabić tylko ciało — ale na tego, który może zniszczyć i duszę, i ciało. Pamiętaj jednak, kim on jest: Zbawicielem, i zbawia w sposób pełny.)

B. Acts 9:31 A tak zbory po wszytkiej Judzkiej ziemi i Galilei, i Samaryi miały pokój, budując się i chodząc w bojaźni Pańskiej, a przez pociechę Ducha Świętego rozmnażały się. [G4129 plethuno ■] [G5401 phobos ■]

CHODZĄC W BOJAŻNI PAŃSKIEJ + W POCIESZENIU DUCHA ŚWIĘTEGO → ROZMNAŻALI SIĘ.

(Moje osobiste przemyślenia — chodzenie w bojaźni Pańskiej przynosi rozmnożenie. I zauważcie, w jakim towarzystwie ona przebywa: bojaźń Pańska i pociecha Ducha Świętego idą razem. Nie są sobie przeciwne; zbory miały jedno i drugie, i wzrastały.)

C. 2 Corinthians 7:1 Te tedy obietnice mając, najmilsi! oczyszczajmy samych siebie od wszelkiej zmazy ciała i ducha, wykonywając poświęcenie w bojaźni Bożej. [G5401 phobos ■] [G42 hagiosune ■] [G3436 molusmos ■]

OCZYŚCIMY SIĘ Z WSZELKIEJ ZMAZY CIAŁA I DUCHA → DOKONYWUJĄC ŚWIĘTOŚCI W BOJAŻNI BOŻEJ.

(Moje osobiste myśli — świętość jest dopełniana w bojaźni Bożej. Splugawienie tutaj to molusmos (G3436, splugawienie) — zabrudzenie, jak plama błota na kawałku odzieży; i dotyczy to zarówno ciała, jak i ducha. Oczyszczenie należy do nas — oczyśćmy się sami — a w bojaźni Bożej świętość dochodzi do swojego pełnego dopełnienia.)

D. Philippians 2:12 Przetoż, moi mili! jakoście zawsze posłuszni byli, nie tylko w przytomności mojej, ale teraz daleko więcej w niebytności mojej, z bojażnią i ze drżeniem zbawienie swoje sprawujcie. [G5156 tromos ■] [G5401 phobos ■] [G4991 soteria ■]

WYPRACOWUJCIE WŁASNE ZBAWIENIE = Z BOJAŻNIĄ I DRŻENIEM.

(Moje osobiste przemyślenia — drżenie to tromos (G5156, trembling): dreszcz, który towarzyszy strachowi. To wasze własne zbawienie sprawujecie; sprawujcie je z bojażnią i drżeniem.)

ZAKOŃCZENIE

Proverbs 2:5 Tedy zrozumiesz bojaźń Pańską, a znajomość Bożą znajdziesz. [H1847 daath ■] [H3374 yirah ■]

ZROZUMIEJ BOJAŻŃ PAŃSKĄ → ZNAJDŹ POZNANIE BOGA.

Psalms 103:17 Ale miłosierdzie Pańskie od wieków aż na wieki nad tymi, którzy się go boją, a sprawiedliwość jego nad synami synów [H2617 checed ■]

MIŁOSIERDZIE PAŃSKIE = OD WIEKU AŻ DO WIEKU NAD TYMI, KTÓRZY SIĘ GO BOJĄ.

(Moje osobiste przemyślenia — teraz zgromadźmy całą sprawę razem. Bojaźń PANA jest początkiem mądrości. PAN daje mądrość; przechowuje ją dla sprawiedliwych; a kto szuka jej jak srebra, zrozumie bojaźń PANA i znajdzie poznanie Boga. Ta bojaźń polega na nienawidzeniu zła. Ta bojaźń prowadzi do życia. Kościoły, które w niej chodzą, rozmnażają się, a świętość dopełnia się w niej. A nad tymi, którzy się go boją, miłosierdzie PANA trwa od wieków na wieki. Bojaźń PANA nie jest mrocznymi drzwiami; jest drzwiami do jego miłosierdzia. Zaczynij tam.)

QUIZ PRAKTYCZNY

1. **Psalm 111:10 — Bojaźń Pańska jest początkiem:**
 - a) wiedza
 - b) rozumienie
 - mądrość
2. **Ewangelia Mateusza 10:28 — Ale raczej bójcie się tego, który może zatracić:**
 - a) i duszę i ciało w piekielnym ogniu
 - b) ciało, ale nie duszę
 - c) duszy, a nie ciała
3. **Przypowieści 2:4 — Jeśli jej szukać będziesz jako srebra, a jako skarbów skrytych pilnie szukać będziesz:**
 - a) czyste złoto
 - ukryte skarby
 - c) drogocenne kamienie
4. **Przypowieści 2:6 — Albowiem Pan daje mądrość, z ust jego pochodzi:**
 - a) mądrość i pouczenie
 - b) rada i moc
 - c) umiejętność i roztropność
5. **Przypowieści 8:13 — Bojaźń Pańska jest, mieć w nienawiści:**
 - a) mieć w nienawiści złe
 - b) odstąpić od zła
 - c) bać się zła
6. **Dzieje Apostolskie 9:31 — Chodząc w bojaźni Pańskiej, a przez pociechę Ducha Świętego, zbory:**
 - a) uwielbiony
 - b) rozproszona
 - c) rozmnażały się
7. **Koh 12:13 — Boga się bój, a przykazań jego przestrzegaj, bo na tem:**
 - a) początkiem umiejętności
 - b) cały obowiązek człowieka
 - c) konkluzja mądrych

KLUCZ ODPOWIEDZI: 1-c, 2-a, 3-b, 4-c, 5-a, 6-c, 7-b

JAK ROZWIJA SIĘ TO STUDIUM

→ **JAK SIĘ SPOTYKAJĄ POCZĄTKI: PRZYPOWIEŚCI 1:7 MÓWI, ŻE BOJAŻŃ PAŃSKA JEST POCZĄTKIEM WIEDZY, A PRZYPOWIEŚCI 9:10 MÓWI, ŻE JEST ONA POCZĄTKIEM MĄDROŚCI — POSTAW TE DWA POCZĄTKI OBOK SIEBIE I ZBADAJ RÓŻNICĘ.**

JAK CAŁY ROZDZIAŁ POSZUKUJE JEJ: HIOB 28 PYTA, GDZIE ZNALEZIONA BĘDZIE MĄDROŚĆ, A KOŃCZY SIĘ SŁOWAMI: BOJAŻŃ PAŃSKA JEST TO MĄDROŚĆ (HIOBA 28:28).

→ **JAK SKARB JEST TERAZ SKRYTY: SZUKAJ JEJ JAKO SKRYTYCH SKARBÓW (PRZ. 2:4) PROWADZI DO W KTÓRYM SĄ SKRYTE WSZYSTKIE SKARBY MĄDROŚCI I WIEDZY (KOL. 2:3).**

→ **JAK DUCH SPOCZYWA NA LATOROŚLI: DUCH MĄDROŚCI SPOCZNIE NA NIM (IZ. 11:2) — POSZUKAJ TEGO, NA KIM SPOCZYWA DUCH MĄDROŚCI.**

→ **JAK JĄ OTRZYMAĆ, JEŚLI JEJ BRAKUJE: JEŚLI KOMUŚ Z WAS BRAKUJE MĄDROŚCI, NIECH PROSI BOGA, KTÓRY DAJE WSZYSTKIM OBFICIE, A NIE WYPOMINA (JAKUBA 1:5).**

SOURCES & CREDITS

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).